

Agnieszka Zdanowska

Joanna Mikułowska

Gimnazjum w Domanicach Kolonii

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w Gimnazjum w Domanicach Kolonii

Activities for people with disabilities in school in Domanice Kolonia

Streszczenie: Autorki w swoim artykule przedstawiają działania prowadzone w Gimnazjum w Domanicach Kolonii, mające na celu integrację osób niepełnosprawnych i młodzieży szkolnej. Projekt obejmował działania artystyczne, spotkania edukacyjne, udział w konkursie oraz wycieczkę do Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach i dwudniową wizytę w ośrodku dla osób niewidomych oraz gimnazjum w Laskach.

Słowa kluczowe: niepełnosprawność, integracja

Abstract: The authors in their article represent activities in the gymnasium in Domanice Kolonia to integrate people with disabilities and youth. The project included art activities, educational meetings, participation in the competition and a trip to the Central Library of the Siedlce University and a two-day visit in the center for the blind and the school in Laski.

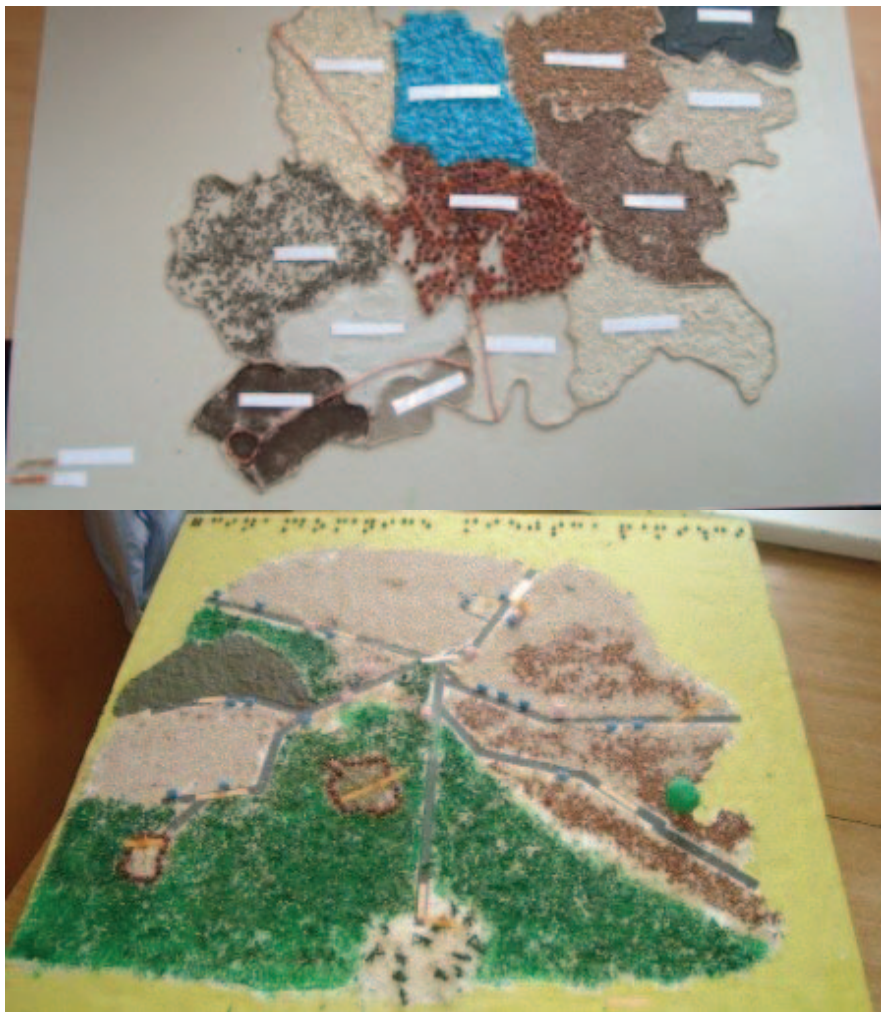
Key words: disability, integration

Nauczycielka Gimnazjum w Domanicach Kolonii, Joanna Mikułowska, podjęła inicjatywę na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i młodzieży szkolnej. Do pierwszych działań należało zorganizowanie przez nią koncer-

tów muzycznych w wykonaniu osób niewidomych – koncertu piosenki turystycznej (Kapela Drewutnia, Karolina Perdek) i występu podczas Festiwalu Piosenki Rosyjskiej (Dariusz Mikułowski). Kolejnym etapem było zorganizowanie wyjazdu młodzieży z Gimnazjum w Domanicach Kolonii do Biblioteki Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach na zajęcia prowadzone przez osobę niewidomą na temat systemu brajla (niewidomy pracownik Biblioteki UPH Marek Podpora). Zainteresowana już problemem młodzież chętnie wzięła udział w konkursie: „Czytanie brajlem”. W latach 2010-2012 uczniowie Gimnazjum w Domanicach Kolonii brali udział w projekcie „Jak przełamać stereotypowe myślenie o osobach niepełnosprawnych?”. W ramach tego projektu młodzi ludzie brali udział w wielu działaniach. Przede wszystkim, dzięki inicjatywie pani Joanny Mikułowskiej, została podjęta współpraca z gimnazjum kształcącym dzieci niewidome w Laskach. Uczniowie korespondowali z równoległą rocznikowo klasą, pisząc listy brajlem (na maszynie brajlowskiej). W maju 2010 r. odbyła się wycieczka do Ośrodka dla Osób Niewidomych oraz Gimnazjum w Laskach. Podczas spotkania uczniowie mieli możliwość bezpośredniego poznania się z uczącymi się tam rówieśnikami, przełamania barier. Zobaczyli, w jakich warunkach osoby niewidome mieszkają, uczą się, a także spędzają czas wolny. Mieli możliwość uczestniczenia w pokazowej lekcji języka polskiego, informatyki i religii. Brali również czynny udział w zawodach goalballa. Kolejnym krokiem było zaproszenie młodzieży z Lasek do Domanic. Pani Mikułowska, przygotowując uczniów do przyjazdu dzieci niewidomych, który miał nastąpić w kwietniu 2012 r., zorganizowała konkurs szkolny na makietę (dostosowaną dla niewidomych). Makiety miały przedstawiać:

- wnętrze budynku gimnazjum;
- budynek gimnazjum widziany z zewnątrz;
- gminę Domanice;
- powiat siedlecki;
- las - miejsca pamięci w najbliższej okolicy;
- wieś Domanice.

Makiety te miały umożliwić dokładne poznanie naszego terenu przez niewidome dzieci goszczące w domanickim gimnazjum.

Wizyta niewidomej młodzieży z Lasek w Domanicach Kolonii miała miejsce 29 i 30 marca 2012 r. Młodzież klasy III, która opiekowała się kolegami z Lasek, starannie się do tego przygotowała. Zadbano o odpowiednie posiłki, noclegi, zajęcia. Każdy gość miał swojego opiekuna, nie odstępującego go ani na chwilę, spośród gospodarzy. Aby uczniowie lepiej zrozumie-li potrzeby swoich kolegów, wzięli udział w ćwiczeniu polegającym na za-

wiązaniu im oczu i oprowadzaniu się wzajemnie po szkole. Każdy z uczestników stwierdził, że rola opiekuna jest dużo trudniejsza, na co wpływ ma poczucie odpowiedzialności za drugą osobę.

Podczas 2-dniowej wizyty w szkole odbyły się:

- lekcja zajęć artystycznych - p. Ewa Parchomiuk
- lekcja wychowania fizycznego - p. Artur Karpiarz
- lekcja historyczno-regionalna - p. Anna Leńska
- zajęcia integracyjne.

Poszczególne lekcje trwały po 60 min, a resztę czasu przeznaczono na zajęcia integracyjne prowadzone przez p. Joannę Mikułowską i p. Agnieszkę Zdanowską.

Plan pobytu młodzieży z Lasek wyglądał następująco:

1. Przywitanie.
2. Pomoc w zakwaterowaniu.
3. Obiad.
4. Lekcja zajęć artystycznych.
5. Lekcja zajęć historyczno-literackich.

Następnie młodzież z Lasek udała się wraz z opiekunami i p. Joanną Mikułowską na wcześniej przez nią zorganizowaną wycieczkę do Biblioteki Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach na spotkanie z niewidomymi pracownikami UPH, panem mgr. Markiem Podporą i pa-

nem dr. Dariuszem Mikułowskim oraz innymi pracownikami Centrum Kształcenia Osób Niepełnosprawnych w UPH w Siedlcach.

Po powrocie wszyscy zjedli podwieczorek, a potem odbyły się następujące zajęcia:

1. Lekcja wychowania fizycznego.

2. Zajęcia integracyjne według następującego scenariusza:

(zajęcia były prowadzone w pracowni języka polskiego, z której wyniesiono ławki, rozłożono dywany i poduszki oraz przygotowano sprzęt audiowizualny; młodzież i prowadzące wspólnie usiedli na podłodze)

- **Bezludna wyspa**

Uczestnicy zabawy siadają w kręgu. Osoby widzące na przemian z niewidomymi. Każdy z nich mówi: Mam na imię..... i zabrałbym/łabym ze sobą na bezludną wyspę..... (wymienia jeden przedmiot). Druga osoba powtarza imię osoby poprzedniej, mówi, co ona zabrałaby ze sobą na bezludną wyspę, a następnie podaje te same informacje o sobie. Trzecia osoba mówi o osobie pierwszej, drugiej i o sobie itd. aż do końca kręgu.

Okazało się, że chociaż osoby widzące mogły zapamiętać podawane informacje za pomocą większej liczby zmysłów, to efekty zapamiętywania były identyczne u widzących i niewidzących.

- **Elementy dogoterapii**

Zabawa polegała na poznawaniu za pomocą zmysłu dotyku psa rasy terier rosyjski. Podczas wykonywania zadania widzący opiekunowie-uczniowie i nauczyciele przez cały czas czuwali nad tym, aby młodzież niewidząca czuła się bezpiecznie. Następnie właścicielka psa, p. Jana Jodłowska opowiedziała o opiece nad zwierzęciem i jego tresurze. Odpowiadała też na pytania młodzieży.

- **Minikoncert p. Dariusza Mikułowskiego**

Na spotkanie został zaproszony p. Dariusz Mikułowski, członek zespołu *Kapela Drewnutnia*, tworzonego przez osoby niewidome. Wystąpił on w repertuarze szantowym oraz poezji śpiewanej. Koncert został bardzo pozytywnie przyjęty przez młodzież.

- **Jaka to melodia**

Na bazie telewizyjnego show uczennice klasy III przygotowały konkurs „Jaka to melodia”. Młodzież bawiła się, odgadując piosenki w gru-

pach mieszanych. W każdej grupie rywalizujących znalazły się 2 osoby widzące i 2 osoby niewidome. Całość prowadziła młodzież. Wszyscy uczestnicy otrzymali słodkie niespodzianki, wcześniej przygotowane przez organizatorów spotkania.

• **Karaoke**

Uczniowie Gimnazjum w Domanicach Kolonii, przygotowując się do wizyty, zorganizowali karaoke. Wydrukowano teksty piosenek alfabetem Braille'a. Wspólna zabawa zakończyła ten miły wieczór.

Uczniowie spali w trzech sypialniach (oddzielnie dziewczęta, oddzielnie chłopcy) przemieszani losowo – goście z ich opiekunami spośród gospodarzy. Doskonale wpłynęło to na dalszą integrację młodych ludzi.

Drugi dzień wizyty zaczął się pobudką o godz. 8.30, toaletą poranną i śniadaniem. Nie czuło się już żadnego skrępowania, wszyscy bez wskazówek dorosłych radzili sobie świetnie.

• **Podchody**

Wszyscy uczniowie zostali podzieleni na grupy dwuosobowe (niewidomy, opiekun) i mieli znaleźć kartki z zadaniami umieszczone w różnych miejscach szkoły.

Zadania, które wykonali, były następujące:

1. Zapoznanie się z alfabetem Morse'a i rozszyfrowanie poniższego zapisu:

-••/-•••/•••/•••/•••/•••/•••/•••/-•-//•-••//•-••//•-•••/•-//••••/---/-••••/---/-•-//

Dozwolone znaki*:							
A,a	•-	K,k	-•-	U,u	••-	1	•-••
B,b	-•••	L,l	•-••	V,v	•••-	2	••-••
C,c	•-••	M,m	--	W,w	•--	3	••••
D,d	-••	N,n	-•	X,x	-•••	4	••••-
E,e	•	O,o	---	Y,y	-••	5	•••••
F,f	•••-	P,p	••••	Z,z	-•••	6	-••••
G,g	--•	Q,q	--•-			7	-••••
H,h	••••	R,r	•-•	Spacja	**	8	-•••-
I,i	••	S,s	•••	Kropka	**	9	-••••
J,j	••••	T,t	-	Przecinek	***	0	-•••-

*) Polskie znaki są akceptowane. Są traktowane jak łacińskie (np. a=a).

**) Stawiany jest dodatkowy znak "/".

***) Znak jest traktowany jak przerwa między literami.

Odpowiedź: Dzisiaj jest sobota

2. Zebranie fragmentów tekstu (zapisanych brajlem), stanowiącego hasło.

--●●/-●●●/●●/●/●-●/--●●/-●-●/●●/●//●●/●-●/-●-●●/--●●/●●/●/●●●/-●-
●/●●/●-//●●●/-●●/-●-●/●●●/--●●/●/-●-//

Hasło: *Przyjaciele są jak ciche anioły, które podnoszą nas, kiedy nasze skrzydła zapominają, jak latać.*

3. Zadanie matematyczne sformułowane w języku angielskim:

Jack collected 6 stones, his friend Jim three times more than Jack, and his sister Judy found only 2. On they way back home they lost half of their pebbles.

Task: Bring the same number of stones as the children took home.

Z powodu złej aury podchody odbyły się w budynku szkoły. Tak więc uczniowie rozwiązali zadanie, lecz nie mogli przynieść wspomnianej liczby kamieni.

4. Zadanie polegające na zrobieniu 22 przysiadów i 5 pompek.

Do twenty-two sit-downs and five push-ups.

5. Kto wypowie najszybciej poniższy łamaniec?

Tracząc tarł tarcicę tak takt w takt, jak takt w takt tarcicę tartak tarł.

- **Zawody sportowe**

Udział brały w nich dzieci niewidome, jak również uczniowie gimnazjum, którzy wykonywali te same zadania, z tym że mieli przepaski na oczach.

1. Zadanie pierwsze polegało na marszu grupy w kierunku dzwoneczka odzywającego się w regularnych odstępach czasu.
2. Zadanie drugie polegało na trafieniu woreczkiem z grochem do metalowego pojemnika, który był oznaczany stukaniem w jego brzeg.
3. Zadanie trzecie polegało na marszu po linie.
4. Zadanie czwarte polegało na przeciąganiu liny.

Wszystkie zadania były prowadzone przez uczniów gimnazjum i panią Agnieszkę Zdanowską pod opieką pana Artura Karpiarza.

- **Opowiedz mi o drugiej osobie**

Uczniowie dobrali się losowo w pary (w każdej parze znalazł się gość i gospodarz) i mieli 15 minut na to, aby jak najlepiej się poznać. Mogli też dotykać się wzajemnie. Po upływie tego czasu opowiadali o tym, czego się dowiedzieli: o wyglądzie, rodzinie, zainteresowaniach, upodo-

baniach kulinarnych, planach na przyszłość, upodobaniach muzycznych, zwierzętach, nauce szkolnej itp.

Ta zabawa dostarczyła nam wiele wiedzy na temat wszystkich uczestników spotkania. Nie tylko młodzi poznali się lepiej, ale także my, pedagodzy uzyskaliśmy sporo informacji. Wniosek, jaki wyciągnęli młodzi – JESTEŚMY TACY SAMI.

- **Jaki mam głos?**

Dla ludzi niewidomych świat dźwięków jest niezwykle bogaty. Wyłapują to, na co osoby widzące często nie zwracają uwagi. Dlatego też poprosiliśmy ich o analizę naszych głosów. Nie wszyscy chcieli usłyszeć opinie o swoim głosie (2 osoby się na to nie zdecydowały). Udział w tej zabawie był dobrowolny i przyniósł zaskakujące efekty. Dla osób widzących nie istnieje pojęcie głos jasny i głos ciemny. Pojawiły się też określenia: niski, wysoki, piszczący, miły, hałaśliwy, skrzeczący, ciepły, zimny, dobrze się go słucha...

- **Poznaj, jaki to przedmiot**

Kolejna zabawa polegała na rozpoznawaniu przedmiotów. Uczniowie rywalizowali w dwóch grupach, przemieszani ze sobą. Osoby widzące miały zawiązane oczy.

Przygotowano po dwa przedmioty: kasetę magnetofonową, grzebień, linijka, pędzelek, długopis, ołówek, łyżeczka, widelec, książka, gumka do włosów, klucz, pierścionek, wałek do ciasta, chusteczka higieniczna, mazak itp.

W czerwcu 2012 r. młodzież z Gimnazjum w Domanicach Kolonii po raz kolejny spotkała się z niewidomymi gimnazjalistami, ale tym razem w Laskach.

W ramach kolejnego spotkania uczniowie:

- zwiedzili szkołę w Laskach
- zapoznali się z sylwetką niewidomej założycielki Ośrodka dla Niewidomych w Laskach, matki Róży Czackiej.
- mogli udać się na krótką przejażdżkę po Puszczy Kampinoskiej tandemami.
- udali się na zajęcia z hipoterapii (sami też mogli pojeździć konno).
- rozegrali mecz goalballa.